

DECYZJA NR 1150/2007/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

z dnia 25 września 2007 r.

ustanawiająca na lata 2007–2013 program szczegółowy „Profilaktyka narkotykowa i informacja o narkotykach” jako część programu ogólnego „Prawa podstawowe i sprawiedliwość”

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

tyków stanowi poważny problem w dziedzinie zdrowia publicznego.

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 152,

- (4) W komunikacie Komisji do Rady i Parlamentu Europejskiego dotyczącym wyników końcowej oceny strategii oraz planu działań UE w zakresie narkotyków (2000–2004) wskazano na potrzebę regularnego angażowania społeczeństwa obywatelskiego w formułowanie polityk UE dotyczących narkotyków.

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

- (5) Decyzja nr 1786/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 września 2002 r. przyjmująca program działań wspólnotowych w dziedzinie zdrowia publicznego (2003–2008) ⁽⁴⁾ obejmuje opracowywanie strategii i środków dotyczących uzależnienia od narkotyków jako jednego z istotnych determinantów zdrowia związanych ze stylem życia.

uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾,stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu ⁽³⁾,

- (6) W zaleceniu 2003/488/WE z dnia 18 czerwca 2003 r. w sprawie profilaktyki i ograniczania szkodliwości zdrowotnej związanej z uzależnieniem od narkotyków ⁽⁵⁾ Rada zaleciła, aby państwa członkowskie za cel w dziedzinie zdrowia publicznego postawiły sobie profilaktykę w zakresie uzależnienia od narkotyków i ograniczanie związanych z tym zagrożeń oraz aby stosownie opracowywały i wdrażały kompleksowe strategie.

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Zgodnie z Traktatem podczas definiowania i realizacji wszystkich wspólnotowych polityk i działań powinien zostać zapewniony wysoki poziom ochrony zdrowia ludzkiego. Wymagane jest, aby działalność Wspólnoty obejmowała przyczynianie się do osiągnięcia wysokiego poziomu ochrony zdrowia.
- (2) Działalność Wspólnoty powinna uzupełniać krajowe działania mające na celu poprawę zdrowia publicznego, eliminowanie źródeł zagrożeń dla zdrowia ludzkiego i ograniczanie szkodliwości zdrowotnej związanej z uzależnieniem od narkotyków, w tym polityki w zakresie informacji i profilaktyki.
- (3) Ponieważ wyniki badań dowodzą, że zachorowalność i śmiertelność w związku z uzależnieniem od narkotyków dotyczą znacznej liczby obywateli Europy, szkodliwość zdrowotna związana z uzależnieniem od narko-

- (7) W grudniu 2004 roku Rada Europejska zatwierdziła strategię antynarkotykową UE na lata 2005–2012, która obejmuje wszystkie dotyczące narkotyków działania Unii Europejskiej oraz wyznacza główne cele. Należy do nich osiągnięcie wysokiego poziomu ochrony zdrowia, dobrobytu i spójności społecznej poprzez zapobieganie zażywaniu narkotyków, uzależnieniu narkotykowemu oraz szkodliwym skutkom narkotyków dla zdrowia i społeczeństwa oraz poprzez ograniczanie tych zjawisk.

- (8) Rada przyjęła plan działania UE w zakresie narkotyków (2005–2008) ⁽⁶⁾ jako podstawowy instrument służący przełożeniu na konkretne działania strategii antynarkotykowej UE na lata 2005–2012. Ostatecznym celem planu działania jest znaczne zmniejszenie powszechności zażywania narkotyków w społeczeństwie oraz zmniejszenie negatywnych skutków społecznych i zdrowotnych zażywania narkotyków oraz nielegalnego handlu nimi.

⁽¹⁾ Dz.U. C 69 z 21.3.2006, str. 1.

⁽²⁾ Dz.U. C 192 z 16.8.2006, str. 25.

⁽³⁾ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 14 grudnia 2006 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym), wspólne stanowisko Rady z dnia 23 lipca 2007 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 6 września 2007 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

⁽⁴⁾ Dz.U. L 271 z 9.10.2002, str. 1. Decyzja zmieniona decyzją nr 786/2004/WE (Dz.U. L 138 z 30.4.2004, str. 7).

⁽⁵⁾ Dz.U. L 165 z 3.7.2003, str. 31.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 168 z 8.7.2005, str. 1.

- (9) Program szczegółowy „Profilaktyka narkotykowa i informacja o narkotykach” ustanowiony na podstawie niniejszej decyzji (zwany dalej „programem”) zmierza do realizacji celów określonych w strategii antynarkotykowej UE na lata 2005–2012 i w planach działania UE w zakresie narkotyków na lata 2005–2008 i 2009–2012 poprzez wspieranie projektów mających na celu profilaktykę narkotykową, w tym zajęcie się kwestią zmniejszenia szkodliwych skutków narkotyków i kwestią metod leczenia z uwzględnieniem aktualnego stanu wiedzy naukowej.
- (10) Istotne i niezbędne jest zrozumienie poważnych, bezpośrednich i długoterminowych konsekwencji zażywania narkotyków dla zdrowia, rozwoju psychicznego i społecznego osób, rodzin i społeczności, w tym równych szans dotkniętych tym problemem osób, a także uznanie wysokich kosztów społecznych i ekonomicznych dla ogółu społeczeństwa.
- (11) Szczególną uwagę należy zwrócić na prowadzenie profilaktyki narkotykowej wśród młodzieży, która stanowi najbardziej zagrożoną grupę społeczeństwa. Głównym wyzwaniem w dziedzinie profilaktyki jest zachęcanie młodzieży do prowadzenia zdrowego trybu życia.
- (12) Wspólnota Europejska może wnieść wartość dodaną do działań podejmowanych przez państwa członkowskie w zakresie profilaktyki narkotykowej i informacji o narkotykach, w tym do leczenia i zmniejszenia szkodliwych skutków narkotyków, uzupełniając te działania oraz dążąc do uzyskania synergii.
- (13) Zgodnie z art. 7 ust. 3 decyzji Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającej warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji ⁽¹⁾ Komisja powinna poinformować Parlament Europejski o działaniach komitetu związanych z realizacją niniejszego programu. Parlament Europejski powinien w szczególności otrzymać projekt rocznego programu w momencie jego przedłożenia komitetowi zarządzającemu. Ponadto Parlament Europejski powinien otrzymać wyniki głosowania i wnioski z posiedzeń tego komitetu.
- (14) Komplementarność względem technicznej wiedzy fachowej Europejskiego Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii (zwanego dalej „Centrum”) powinna zostać zapewniona poprzez wykorzystanie metodologii i najlepszych praktyk opracowanych przez Centrum oraz poprzez jego zaangażowanie w przygotowywanie rocznego programu prac.
- (15) W związku z tym, że ze względu na potrzebę wymiany informacji na poziomie wspólnotowym i rozpowszechniania dobrych praktyk w całej Wspólnocie, cele niniejszej decyzji nie mogą zostać osiągnięte w wystarczający sposób przez państwa członkowskie, natomiast z uwagi na potrzebę skoordynowanego i interdyscyplinarnego podejścia oraz na rozmiary i skutki programu możliwe jest lepsze ich osiągnięcie na poziomie Wspólnoty, Wspólnota może podejmować środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsza decyzja nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (16) Mając na uwadze znaczenie uwidocznienia finansowania wspólnotowego, Komisja powinna przedstawić wytyczne mające zapewnić, że każda instytucja, organizacja pozarządowa, organizacja międzynarodowa lub inny podmiot otrzymujący dotację w ramach programu właściwie zaznacza otrzymane wsparcie.
- (17) Niniejsza decyzja ustanawia na cały okres trwania programu kopertę finansową stanowiącą główny punkt odniesienia dla władzy budżetowej podczas corocznej procedury budżetowej w rozumieniu pkt 37 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 17 maja 2006 r. między Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej i należytego zarządzania finansami ⁽²⁾.
- (18) Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich ⁽³⁾ (zwane dalej „rozporządzeniem finansowym”) oraz rozporządzenie Komisji (WE, Euratom) nr 2342/2002 z dnia 23 grudnia 2002 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 ⁽⁴⁾, które zabezpieczają interesy finansowe Wspólnoty, powinny być stosowane z uwzględnieniem zasad upraszczania i spójności w wyborze instrumentów budżetowych, ograniczenia liczby przypadków, w których Komisja jest bezpośrednio odpowiedzialna za ich wdrożenie i zarządzanie nimi, a także wymaganego stopnia proporcjonalności między kwotą zasobów a obciążeniem administracyjnym związanym z ich wykorzystaniem.

⁽¹⁾ Dz.U. L 184 z 17.7.1999, str. 23. Decyzja ostatnio zmieniona decyzją 2006/512/WE (Dz.U. L 200 z 22.7.2006, str. 11).

⁽²⁾ Dz.U. C 139 z 14.6.2006, str. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 248 z 16.9.2002, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE, Euratom) nr 1995/2006 (Dz.U. L 390 z 30.12.2006, str. 1).

⁽⁴⁾ Dz.U. L 357 z 31.12.2002, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE, Euratom) nr 478/2007 (Dz.U. L 111 z 28.4.2007, str. 13).

(19) Należy również przedsięwziąć właściwe środki, aby zapobiec nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym, a także podjąć konieczne działania w celu odzyskania utraconych, niesłusznie wypłaconych lub nieodpowiednio wykorzystanych środków, zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich ⁽¹⁾, rozporządzeniem Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami ⁽²⁾ oraz rozporządzeniem (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 maja 1999 r. dotyczącym dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) ⁽³⁾.

(20) Rozporządzenie finansowe wymaga, aby dotacje operacyjne miały oparcie w akcie podstawowym.

(21) Środki niezbędne do wykonania niniejszej decyzji powinny zostać przyjęte zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z uwzględnieniem różnic między środkami podlegającymi procedurze zarządzania a środkami podlegającymi procedurze doradczej, przy czym, w pewnych przypadkach, procedura doradcza jest właściwsza ze względu na większą skuteczność.

(22) W celu zapewnienia skutecznej i terminowej realizacji programu niniejsza decyzja powinna stosować się od dnia 1 stycznia 2007 r.,

STANOWIĄ, CO NASTĘPUJE:

Artykuł 1

Ustanowienie i zakres programu

1. Niniejsza decyzja ustanawia program szczegółowy „Profilaktyka narkotykowa i informacja o narkotykach” (zwany dalej „programem”), jako część programu ogólnego „Prawa podstawowe i sprawiedliwość”, aby w ten sposób przyczynić się do zapewnienia wysokiego poziomu ochrony zdrowia ludzkiego i do zmniejszenia szkód zdrowotnych związanych z narkotykami.

2. Program obejmuje okres od dnia 1 stycznia 2007 r. do dnia 31 grudnia 2013 r.

Artykuł 2

Cele ogólne

Cele ogólne programu są następujące:

⁽¹⁾ Dz.U. L 312 z 23.12.1995, str. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 292 z 15.11.1996, str. 2.

⁽³⁾ Dz.U. L 136 z 31.5.1999, str. 1.

a) zapobieganie zażywaniu narkotyków, uzależnieniu od narkotyków oraz szkodliwym skutkom narkotyków i ograniczanie tych zjawisk;

b) przyczynianie się do poprawy informacji na temat zażywania narkotyków; oraz

c) wspieranie wdrożenia strategii antynarkotykowej UE.

Artykuł 3

Cele szczegółowe

Cele szczegółowe programu są następujące:

a) propagowanie działań ponadnarodowych mających na celu:

(i) tworzenie multidyscyplinarnych sieci;

(ii) zapewnienie poszerzania bazy wiedzy, wymiany informacji oraz identyfikacji i rozpowszechniania dobrych praktyk, również poprzez szkolenia, wizyty studyjne oraz wymiany personelu;

(iii) podnoszenie świadomości w zakresie problemów zdrowotnych i społecznych powodowanych przez zażywanie narkotyków oraz zachęcanie do otwartego dialogu mającego na celu propagowanie lepszego zrozumienia zjawiska narkomanii; oraz

(iv) wspieranie środków mających na celu zapobieganie zażywaniu narkotyków, między innymi poprzez zajęcie się kwestią zmniejszenia szkodliwych skutków narkotyków i kwestią metod leczenia, z uwzględnieniem aktualnego stanu wiedzy naukowej;

b) angażowanie społeczeństwa obywatelskiego w realizację i rozwój strategii UE i planów działania UE w zakresie narkotyków; oraz

c) monitorowanie, realizację i ocenę realizacji poszczególnych zadań w ramach planów działania w zakresie narkotyków na lata 2005–2008 oraz 2009–2012. Parlament Europejski jest zaangażowany w proces oceny poprzez udział w działalności komisyjnej grupy sterującej ds. oceny.

Artykuł 4

Działania

W celu realizacji celów ogólnych i szczegółowych określonych w art. 2 i 3 program wspiera następujące rodzaje działań na warunkach określonych w rocznym programie prac, o którym mowa w art. 9 ust. 2:

- a) konkretne działania podejmowane przez Komisję, takie jak studia i badania naukowe, badania opinii publicznej, opracowywanie wskaźników i wspólnych metodologii, gromadzenie, opracowywanie i rozpowszechnianie danych i statystyk, seminaria, konferencje i spotkania ekspertów, organizacja kampanii i imprez publicznych, tworzenie i prowadzenie witryn internetowych, przygotowywanie i rozpowszechnianie materiałów informacyjnych, wsparcie dla sieci ekspertów krajowych i inspirowanie ich prac oraz działania w zakresie analizy, monitorowania i oceny;
- b) konkretne projekty ponadnarodowe o znaczeniu dla Wspólnoty przedstawione przez co najmniej dwa państwa członkowskie lub co najmniej jedno państwo członkowskie i jedno inne państwo, którym może być państwo przystępujące lub kandydujące, na warunkach określonych w rocznym programie prac; lub
- c) działalność organizacji pozarządowych lub innych podmiotów działających w ogólnym interesie europejskim w ramach ogólnych celów programu na warunkach określonych w rocznym programie prac.

Artykuł 5

Uczestnictwo

W działaniach objętych programem mogą uczestniczyć następujące kraje:

- a) państwa EFTA będące stronami porozumienia o EOG, zgodnie z postanowieniami tego porozumienia; oraz
- b) kraje kandydujące, a także kraje Bałkanów Zachodnich objęte procesem stabilizacji i stowarzyszenia na warunkach określonych w odpowiednich układach stowarzyszeniowych lub dodatkowych protokołach do nich, które dotyczą uczestnictwa w programach Wspólnoty i które zostały zawarte z tymi krajami lub zostaną z nimi zawarte w przyszłości.

Kraje kandydujące nieuczestniczące w programie mogą zostać zaproszone do uczestnictwa w projektach, o ile przyczyni się to do przygotowania tych krajów do przystąpienia; zaproszone do uczestnictwa w projektach mogą zostać także inne państwa trzecie lub organizacje międzynarodowe nieuczestniczące w programie, o ile służy to celom danych projektów.

Artykuł 6

Grupy docelowe

1. Program skierowany jest do wszystkich grup, które bezpośrednio lub pośrednio zajmują się zjawiskiem narkomanii.
2. W odniesieniu do problemu narkotyków do grup ryzyka zalicza się młodzież, kobiety, grupy wymagające szczególnej ochrony i społeczności żyjące w niekorzystnym otoczeniu

społecznym, które to grupy należy określić jako grupy docelowe. Pozostałe grupy docelowe obejmują kadrę nauczycielską i edukacyjną, rodziców, pracowników socjalnych, władze lokalne i krajowe, personel medyczny i paramedyczny, pracowników wymiaru sprawiedliwości, organy ścigania i władze penitencjarne, organizacje pozarządowe, związki zawodowe i wspólnoty wyznaniowe.

Artykuł 7

Dostęp do programu

Dostęp do niniejszego programu jest także otwarty dla publicznych lub prywatnych organizacji i instytucji (władz lokalnych na stosownym poziomie, wydziałów uniwersytetów i ośrodków badawczych) działających w zakresie informacji o narkotykach i profilaktyki narkotykowej, w tym w zakresie leczenia i zmniejszenia szkodliwych skutków narkotyków.

Podmioty i organizacje nastawione na osiągnięcie zysku mają dostęp do dotacji w ramach programu wyłącznie w powiązaniu z organizacjami o celach niezarobkowych lub organizacjami państwowymi.

Artykuł 8

Rodzaje interwencji

1. Finansowanie wspólnotowe może przyjąć następujące formy:

- a) dotacji; lub
- b) zamówień publicznych.

2. Dotacje wspólnotowe są przyznawane w następstwie zaproszeń do składania wniosków, poza należycie uzasadnionymi, wyjątkowymi przypadkami określonymi w rozporządzeniu finansowym, i przekazywane są w formie dotacji operacyjnych i dotacji na działania.

Minimalną stawkę rocznych wydatków przeznaczonych na dotacje oraz maksymalną stawkę współfinansowania określa się w rocznym programie prac.

3. Ponadto wprowadza się przepis, zgodnie z którym wydatki na środki towarzyszące są dokonywane w drodze zamówień publicznych, w którym to przypadku z finansowania wspólnotowego pokrywa się zakup towarów i usług. Obejmuje to, między innymi, wydatki na działania informacyjno-komunikacyjne, opracowanie, realizację, monitorowanie, kontrolę i ocenę projektów, polityk, programów i przepisów prawa.

Artykuł 9

Środki wykonawcze

1. Komisja realizuje wsparcie finansowe Wspólnoty zgodnie z rozporządzeniem finansowym.

2. W celu realizacji programu, w ramach celów ogólnych określonych w art. 2, Komisja przyjmuje roczny program prac z uwzględnieniem technicznej wiedzy Centrum. Program ten określa cele szczegółowe, priorytety tematyczne, opis środków towarzyszących, o których mowa w art. 8 i, w razie konieczności, wykaz innych działań.

Pierwszy roczny program prac zostaje przyjęty do dnia 23 stycznia 2008 r.

3. Roczny program prac zostaje przyjęty zgodnie z procedurą zarządzania określoną w art. 10 ust. 3.

4. Procedury oceny i przyznawania dotacji na działania uwzględniają między innymi następujące kryteria:

- a) zgodność proponowanego działania z rocznym programem prac, celami określonymi w art. 2 i 3, i z rodzajami działań określonymi w art. 4;
- b) jakość proponowanego działania pod względem jego projektu, organizacji, sposobu przedstawienia i oczekiwanych wyników;
- c) wysokość kwoty finansowania wspólnotowego przedstawiona we wniosku i jej adekwatność względem oczekiwanych wyników; oraz
- d) wpływ oczekiwanych wyników na cele określone w art. 2 i 3, i na działania, o których mowa w art. 4.

5. Wnioski o dotacje operacyjne, o których mowa w art. 4 lit. c), ocenia się w świetle:

- a) ich spójności z celami programu;
- b) jakości planowanych działań;
- c) prawdopodobnego efektu mnożnikowego wywieranego na adresatów tych działań;
- d) geograficznych i społecznych skutków przeprowadzonych działań;
- e) zaangażowania obywateli w organizację stosownych podmiotów;
- f) stosunku kosztów do korzyści proponowanego działania.

6. Komisja podejmuje decyzje dotyczące proponowanych działań, o których mowa w art. 4 lit. a), zgodnie z procedurą zarządzania, o której mowa w art. 10 ust. 3. Komisja podejmuje decyzje dotyczące projektów i działalności, o których mowa, odpowiednio, w art. 4 lit. b) i c) zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 10 ust. 2.

Komisja podejmuje decyzje w sprawie wniosków o dotacje z udziałem podmiotów lub organizacji nastawionych na osiągnięcie zysku zgodnie z procedurą zarządzania, o której mowa w art. 10 ust. 3.

Artykuł 10

Komitet

1. Komisja jest wspierana przez komitet.

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 3 i 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem przepisu jej art. 8.

3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 4 i 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem przepisu jej art. 8.

Okres, o którym mowa w art. 4 ust. 3 decyzji 1999/468/WE, wynosi trzy miesiące.

Artykuł 11

Komplementarność

1. Dąży się do osiągnięcia synergii i komplementarności względem innych instrumentów Wspólnoty, w szczególności względem programu ogólnego „Bezpieczeństwo i ochrona wolności”, siódmego programu ramowego w dziedzinie badań i rozwoju oraz wspólnotowego programu w zakresie zdrowia publicznego. Zapewniona zostaje komplementarność względem metodologii i najlepszych praktyk opracowanych przez Centrum, w szczególności w odniesieniu do statystycznego wymiaru informacji na temat narkotyków.

2. Program może mieć wspólne zasoby z innymi instrumentami Wspólnoty, w szczególności z programami ogólnymi „Bezpieczeństwo i ochrona wolności” i „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi” oraz z siódmym programem ramowym w dziedzinie badań i rozwoju, co pozwoli zrealizować działania spełniające cele wszystkich programów.

3. Działania finansowane na mocy niniejszej decyzji nie mogą uzyskać wsparcia finansowego na te same cele, pochodzącego z innych instrumentów finansowych Wspólnoty. Komisja wymaga dostarczenia przez beneficjentów programu informacji na temat środków finansowych otrzymanych z budżetu ogólnego Unii Europejskiej oraz z innych źródeł, a także na temat bieżących wniosków o finansowanie.

Artykuł 12

Środki budżetowe

1. Koperta finansowa na wykonanie niniejszej decyzji w okresie od dnia 1 stycznia 2007 r. do dnia 31 grudnia 2013 r. wynosi 21 350 000 EUR.

2. Środki budżetowe przydzielone na działania przewidziane w niniejszym programie zapisuje się w rocznych środkach budżetu ogólnego Unii Europejskiej. Dostępne roczne środki zatwierdza władza budżetowa w granicach wyznaczonych przez ramy finansowe.

Artykuł 13

Monitorowanie

1. Komisja zapewnia, aby beneficjent przedłożył sprawozdania techniczne i finansowe z postępu prac dla każdego działania finansowanego w ramach programu oraz sprawozdanie końcowe w terminie trzech miesięcy od zakończenia działania. Komisja określa formę i treść sprawozdań.

2. Komisja zapewnia, aby kontrakty i umowy zawierane w ramach realizacji programu przewidywały w szczególności nadzór i kontrolę finansową przeprowadzaną przez Komisję (lub przez jej upoważnionego przedstawiciela), w razie konieczności za pomocą kontroli na miejscu, w tym kontroli wyrównawczych, i audytów prowadzonych przez Trybunał Obrachunkowy.

3. Komisja wymaga od beneficjenta korzystającego ze wsparcia finansowego zachowania do dyspozycji Komisji wszelkich dokumentów poświadczających wydatki związane z działaniem przez okres pięciu lat od daty dokonania ostatniej płatności w związku z jakimkolwiek działaniem.

4. Na podstawie wyników sprawozdań i kontroli na miejscu, o których mowa w ust. 1 i 2, Komisja koryguje, w razie konieczności, pierwotnie zatwierdzoną wysokość wsparcia finansowego lub warunki jego przydziału oraz harmonogram płatności.

5. Komisja podejmuje wszelkie inne niezbędne kroki w celu sprawdzenia, czy finansowane działania są przeprowadzane prawidłowo i zgodnie z przepisami niniejszej decyzji i rozporządzenia finansowego.

Artykuł 14

Ochrona interesów finansowych Wspólnoty

1. Komisja zapewnia, że podczas realizacji działań finansowanych na mocy niniejszej decyzji interesy finansowe Wspólnoty są chronione przez zastosowanie środków zapobiegawczych przeciwko nadużyciom finansowym, korupcji i wszelkim innym nielegalnym działaniom, przez skuteczny system kontroli, odzyskiwanie nienależycie wypłaconych kwot oraz, w przypadku wykrycia nieprawidłowości, przez system skutecznych, proporcjonalnych i odstraszających sankcji, zgodnie z rozporządzeniami (WE, Euratom) nr 2988/95, (Euratom, WE) nr 2185/96 oraz (WE) nr 1073/1999.

2. W przypadku działań Wspólnoty finansowanych w ramach niniejszej decyzji do wszelkich naruszeń przepisów prawa wspólnotowego, w tym także do naruszeń zobowiązania umownego ustanowionego na podstawie programu, wynikających z działania lub zaniechania ze strony podmiotu gospodarczego, które poprzez nieuzasadnioną pozycję wydatków przynoszą lub mogłyby przynieść szkodę budżetowi ogólnemu Unii Europejskiej lub innym budżetom zarządzanym przez Wspólnoty, mają zastosowanie przepisy rozporządzeń (WE, Euratom) nr 2988/95 oraz (Euratom, WE) nr 2185/96.

3. Komisja obniża, zawiesza lub odzyskuje kwotę wsparcia finansowego przydzielonego na dane działanie, jeżeli stwierdzi nieprawidłowości, w tym niezgodność z przepisami niniejszej decyzji lub decyzji indywidualnej lub z postanowieniami danego kontraktu lub umowy o przyznaniu wsparcia finansowego, lub też jeżeli okaże się, że dane działanie zostało bez uprzedniej zgody Komisji zmienione w sposób sprzeczny z charakterem lub warunkami realizacji projektu.

4. Jeżeli nie dotrzymano terminów lub jeżeli stan realizacji danego działania uzasadnia jedynie część przydzielonego wsparcia finansowego, Komisja wymaga przedstawienia przez beneficjenta uwag w określonym terminie. Jeżeli beneficjent nie udzieli satysfakcjonującej odpowiedzi, Komisja może anulować pozostałą część wsparcia finansowego i zażądać zwrotu już wypłaconych kwot.

5. Komisja zapewnia, aby wszelkie nienależycie wypłacone kwoty zostały jej zwrócone. Do kwot, które nie zostały zwrócone w odpowiednim czasie, doliczane są odsetki na warunkach określonych w rozporządzeniu finansowym.

Artykuł 15**Ocena**

1. Program jest regularnie monitorowany w celu śledzenia postępów w realizacji działań przeprowadzanych w jego ramach.

2. Komisja zapewnia regularną, niezależną, zewnętrzną ocenę programu.

3. Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie:

- a) coroczną prezentację dotyczącą realizacji programu;
- b) okresowe sprawozdanie z oceny dotyczące uzyskanych wyników oraz jakościowych i ilościowych aspektów realizacji programu – nie później niż dnia 31 marca 2011 r.;
- c) komunikat w sprawie kontynuacji programu – nie później niż dnia 30 sierpnia 2012 r.; oraz
- d) sprawozdanie z oceny *ex post* – nie później niż dnia 31 grudnia 2014 r.

Artykuł 16**Publikacja projektów**

Corocznie Komisja publikuje wykaz projektów finansowanych w ramach programu zawierający krótki opis każdego projektu.

Artykuł 17**Uwidocznienie**

Komisja określa wytyczne zapewniające uwidocznienie finansowania przyznanego na mocy niniejszej decyzji.

Artykuł 18**Wejście w życie**

Niniejsza decyzja wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejszą decyzję stosuje się od dnia 1 stycznia 2007 r., z wyjątkiem art. 9 ust. 2 i 3 oraz art. 10 ust. 3, które stosuje się od dnia wejścia w życie niniejszej decyzji.

Sporządzono w Strasburgu, dnia 25 września 2007 r.

W imieniu Parlamentu
Europejskiego

H.-G. PÖTTERING
Przewodniczący

W imieniu Rady

M. LOBO ANTUNES
Przewodniczący